

взаємовизначених, взаємодіючих елементів. Отже, ціннісні орієнтації – це системно пов'язані соціально значущі уявлення, реально детермінуючі вчинки та дії, які виявляють себе в практичній поведінці особистості з її якісною своєрідністю життєдіяльності, способом життя.

Методологічною основою аналізу впливу ціннісних орієнтацій на формування активних життєвих пріоритетів педагога є розуміння єдності пізнавального і ціннісного відношень: природно-історичного, тобто об'єктивного стану, і реального перебігу процесу, а також ціннісного, тобто нормативного, певного перебігу процесу з точки зору значущості. Ціннісний аспект дає уявлення про напрями життєдіяльності особистості, їх збіг чи розбіжності з основною тенденцією суспільного розвитку.

Ціннісні орієнтації настільки усвідомлюються особистістю, наскільки світогляд адекватно відображає дійсність і на цьому обґрунтовує реальні, відповідні до законів розвитку природи і суспільства, ідеали людини і шляхи їх досягнення.

Якщо вважати світоглядними лише ті цінності внутрішнього світу особистості педагога, які є соціально значущими, то залишається ще невідомим, чи означають вони те ж саме для нього самого. Тому порівняння тієї чи іншої системи цінностей з іншими цінностями може відрізнити один світогляд від іншого як цінне і прогресивне. Ідейна стабільність ціннісних орієнтацій педагога залежить від того, що в свою чергу забезпечує єдність мислення, переконання і дій.

Ціннісні орієнтації мають велике значення для розвитку особистості педагога, його самосвідомості та самопізнання, оскільки засвоєний життєвий досвід, який пройшов крізь призму внутрішнього світу особистості, оцінюється, критично переробляється нею і переходить у дійсну позицію, умову самореалізації педагога. Між системою цінностей і самопізнанням педагога існує взаємозалежність. Цінності визначають зміст самопізнання, а самопізнання прагне до побудови системи цінностей. Але в цьому симбіозі переважає система цінностей, оскільки вона йде від самого життя народу, від цього історичного досвіду, від політичної ситуації, від віри, від потреб і прагнень до самореалізації тощо. І, власне, в цьому значенні стосовно стратегії система цінностей є визначальною, життєдайною. Тому, на наш погляд, тільки аксіологічний підхід до вивчення життєвих пріоритетів педагога допомагає виділити і конкретизувати змістовний бік освіти, визначити як першочергове завдання формування ціннісних відносин до моральних принципів і норм, що, в кінцевому результаті, сприяє становленню гуманного світогляду. Реалізація аксіологічного підходу передбачає таку постановку навчально-виховного процесу, коли сучасні вчителі вчать чинити морально, оцінювати й акцентувати свої вчинки і вчинки інших.

Література

1. Митина Л.М. Профессиональное здоровье учителя: стратегия, концепция, технология // Народное образование, 1998. -№ 6. - С.166-170.

СВІТОВИЙ ПРИКЛАД У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ УТИЛІЗАЦІЇ ТА ВИКОРИСТАННІ ВІДХОДІВ

*А.А. Щербань
Полтава, Україна*

Земля в перспективі недалекого майбутнього може перетворитись в один великий смітник, а окремі території вже завтра.

Підраховано, що мешканець міста за рік виділяє тонну різноманітних відходів: харчових, продуктів життєдіяльності, паперу, скляні пляшки, пластмаса. Вчені стурбовані проблемою утилізації і працюють над застосуванням нових технологій, розробляють проекти.

Німеччина та Швеція першими запровадили систему роздільного збору та сортування відходів [2]. Сміттєві баки біля німецьких будинків виглядають дуже привабливо: сірі, жовті, зелені – кожний колір призначений для відходів окремого сорту. Такі предмети, як столи, стільці, каністри, залишають біля контейнерів, вони знайдуть нове життя. Одяг збирають благодійні організації та відправляють до країн, що розвиваються. До речі, в тій же Німеччині заборонено викидати автомобільні покришки. Їх здають до автомайстерень, лише вони мають право вивозити гуму на переробку, до того ж їм доводиться платити додатково. Прийом шин – це як додаткова послуга до їх сервісу.

Звичайно, досвід кожної країни у своєму роді унікальний. У кожному випадку рішення проблем, пов'язаних з утилізацією, повинно відповідати специфіці регіону. Розглядаючи це питання, важливо враховувати стан справ економіки держави та стан інфраструктури з питання, що розглядається, а також бажання соціуму втілити це питання в реальність.

Що ж до урегулювання питання в регіоні, воно торкається різних сторін соціально-економічного розвитку і націлене на зниження рівня негативного впливу на стан навколишнього середовища[1]. Не зважаючи на зростання уваги науковців до проблеми з відходами, у Полтавській області фактично відсутні або не застосовуються інформаційні методи впливу, міські сміттєзвалища переповнені, достатню кількість урн в місцях скупчення людей мало де зустрінеш.

Враховуючи проблему збору та утилізації сміття, в області було вирішено використати досвід однієї з розвинених країн світу – Японії та залучити її інвестиції для поліпшення стану екології в регіоні та доцільного використання сміття.

Компанія «Кабусіку Чайса Ару Ді Дзяпан» (торгова назва «RD JAPAN., LTD»), Полтава для них – особливо привабливий регіон. Закордонні колеги підготували довгострокові пропозиції щодо очищення води та будівництва заводу з переробки відходів. Були здійснені перші кроки до цивілізованого збору сміття шляхом встановлення євроконтейнерів. Однак цього не достатньо; переробка може мати економічний ефект, оскільки 50% складають цінні елементи (папір, картон, полімери, скло, метал), наприклад, на переповненому звалищі у с. Макухівці наразі знаходиться 8 млн. тонн відходів, всі вони можуть бути використані за цільовим призначенням.

Японська делегація також презентувала відеоролик про роботу одного із заводів, де за день переробляють 740 тонн відходів, фізична праця практично відсутня. Пропозиція закордонних колег зацікавила очільників міста.

Можна зробити висновок, що проблема утилізації сміття в світі та в Україні дуже гостро стоїть. Життя на Землі стає все тісніше. Планета отруєна відходами людської життєдіяльності – один з можливих сценаріїв Апокаліпсису. Вибір шляху, яким піде людська цивілізація, поки ще залишається за нами. Важливо лише встигнути зробити вибір вчасно.

Література

1. Бондар О.І. Утилізація та рекуперація відходів/ Бондар О.І. Горюх М.П. Корінько І.В. / – К.-Х; ДЕІ-ГТІ, 2005. – 460 с.
2. Управління відходами вітчизняний та закордонний досвід: Посібник / ред. О.І.Бондаря. – К.:Айва Плюс Лтд,2008.–196 с.

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ

*Л.В. Юрченко, А.В. Шаповал
Кременчук, Україна*

Гострим місцем у теорії й практиці освіти є зміст, принципи й методи навчання. Сьогодні вже саме життя вимагає розробки і впровадження диференційованого змісту освіти, активних прийомів, форм і методів навчання.

Сказане повною мірою стосується проблемного навчання, основна мета якого, як відомо, полягає в забезпеченні активного ставлення студентів до оволодіння знаннями, інтенсивного розвитку самостійної пізнавальної діяльності та індивідуальних творчих здібностей.

Проблемне навчання розвиває у студента пізнавальну самостійність і творчий підхід до справи. Воно ставить студента в нову позицію: майбутній фахівець виступає в навчальному процесі як першовідкривач істини. Проблемне навчання вчить студента думати, мислити.

Основні переваги технології проблемного навчання полягають у тому, що вона розвиває розумові здібності студентів як суб'єктів навчання; викликає у них інтерес до навчання й, відповідно, сприяє виробленню мотивів і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; пробуджує їхні творчі нахили; має різнобічний характер; виховує самостійність, активність і креативність студентів.

Для перевірки ефективності впровадження проблемної технології навчання в практику вищої школи було проведено експериментальне дослідження. Експериментальна робота проводилась серед студентів Кременчуцького медичного коледжу під час вивчення дисципліни «Медична хімія».

Розроблено й апробовано проблемні лекції та комплекс проблемних задач для практичних занять відповідно до навчальної програми курсу.

Експериментальне впровадження цього комплексу виявило приріст якості знань у студентів експериментальної групи порівняно із контрольною практично у 2 рази. Узагальнено умови застосування технології проблемного навчання у вищих навчальних закладах, а також основні показники ефективності впровадження технології проблемного навчання в навчально-виховний процес.

Проведене дослідження дозволило рекомендувати заходи, які сприяють ефективному використанню проблемної технології навчання на лекціях і практичних заняттях у вищому навчальному закладі:

1. При впровадженні проблемної технології навчання викладачу необхідно врахувати умови застосування даної технології. Проблемну технологію навчання доцільно застосовувати коли:

- зміст навчального матеріалу містить причинно-наслідкові зв'язки і залежності, направлений на формування понять, законів, теорій;
 - студенти підготовлені до проблемного вивчення теми;
 - студенти вирішують задачі на розвиток самостійності мислення, формування дослідницьких умінь, творчого підходу до справи;
 - у викладача є час для проблемного вивчення теми;
 - викладач добре володіє відповідними методами навчання.
2. Викладачам рекомендуємо:

- визначитись із об'ємом і змістом навчального матеріалу, що призначений для вивчення на занятті;
- систематизувати навчальний матеріал відповідно до логіки навчальної дисципліни, його